

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Asia:

1. Itäväylä-Linnanrakentajantien eritasoliittymä ja tunneli, asemakaavan muutos

2. Asuntorakentaminen Laajasalontien varsille ja päälle

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys (Helsy) ry:n tarkoituksena on edistää luonnon- ja ympäristön-suojelua toimialueellaan Helsingissä ja Helsingin omistamilla alueilla. Helsy esittää mielipiteensä yllä mainituista kaava- ja liikennesuunnitelmista, jotka vaikuttavat kaupunkiluontoon, kulttuuri-maisemaan sekä asuinympäristön ja virkistysalueen viihtyvyyteen.

1. Itäväylä-Linnanrakentajantien eritasoliittymä ja tunneli, asemakaavan muutos

Helsyn mielestä kaupunki ei ole valmisteluissaan ottanut riittävästi huomioon Herttoniemen kartanopuiston ja olemassa olevien kerrostalojen puuston säilyttämismahdollisuuksia.

Herttoniemen kartano maisemapuistoineen on valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö (<http://www.hel.fi/wps/portal/Rakennusvirasto/Viheralueet?url=hki:path:/HKR/fi/viheralueet/puistot/kartanopuistot/herttoniemi¤t=true>). Kartanon viereisen ulkoilmamuseon ympäristö on puolestaan yksi Helsingin kaupungin harvoista arvoniittyalueista (Tuovila 2006), jossa kasvaa muun muassa kilpikaarnamäntyjä ja harvinaisia perinnebiotooppilajeja kuten ketoneilikkaa ja keltamataraa (Forss 2008, Berghem 2009, Munsterhjelm 2011). Lisäksi kartanopuisto on tärkeä ulkoilualue ja tien siirtäminen liian lähelle sitä johtaa lisääntyvän melun, pölyn ja valosaasteen takia virkistysarvojen heikkenemiseen.

Tien kulkeminen aivan kartanoalueen muurin vierestä on huono ajatus, sillä se aiheuttaa tienhoitotoimenpiteiden takia muurin säilymiselle suuria ongelmia. Etenkin talvella suurten lumimäärien auraaminen voi aiheuttaa ongelmia myös kartanon puille. Siksi viherkaistale muurin ja tien välissä on välttämätön. Suunniteltu muurin vieressä kulkeva tien osa, kevyen liikenteen väylä ei voi myöskään kulkea kartanopuiston läpi, koska sen leveys, asfaltti ja valopylväät eivät sovellu suojeltuun puistoon.

Linnanrakentajantien pohjoispuolella tie on ongelmallinen olemassa olevien jo kookkaiksi kasvaneiden puiden vuoksi. Puilla on tärkeä merkitys lähitalojen asukkaille melun ja saasteiden vähentäjänä. Jos kyseiset puut kaadetaan, kestää kymmeniä vuosia ennen kuin uudet puut kasvavat samoihin mittoihin.

Näiden seikkojen vuoksi alueen puustoa kummallakaan puolella tietä ei pidä uhata tien leventämisellä, vaan tielle pitää etsiä parempia ratkaisuja. On olemassa monia keinoja saada tiestä luontoystävällisempi ja puut huomioon ottavampi.

Kevyen liikenteen väylien ei välttämättä tarvitse kulkea molemmin puolin tietä. Herttoniemen kartanon puolella kulkeva pyörätie voitaisiin jättää rakentamatta. Tällöin myöskään arvoniitty ei pienisi pinta-alaltaan. Lisäksi Herttoniemenrannan puolella Laajasalosta tuleva pyörätie voisi kulkea Herttoniemenrannan kautta Kaivolahdenkadusta lähtien. Tämä olisi pyöräilijöille jopa suuren autoväylän reunaa miellyttävämpi reitti, kunhan se viitoitetaan kunnolla.

Lisäksi ei ole välttämätöntä, että kevyen liikenteen väylä kulkee joka kohdassa autotien reunassa kiinni. Väylä voisi väistellä puita ainakin Herttoniemenrannan puolella, kuten se jo tekee Tuorinniemen jälkeen tälläkin hetkellä.

Linnanrakentajantien autokaistat vievät suuren pinta-alan. Sen vuoksi niistä voisi myös poistaa yhden kaistan neljästä, jolloin tuskin olisi enää tarvetta leventää tietä, vaikka kevyenliikenteen väylätkin olisivat molemmin puolin. Autoliikennettä ei ole runsaasti molempiin suuntiin yhtä aikaa. Aamulla ruuhkaa on Laajasalosta pois, iltapäivällä ja illalla taas Laajasaloon. Näin ollen kolmesta kaistasta keskimmäinen voisi toimia keskiyöstä keskipäivään Laajasalosta pois, keskipäivästä keskiyöhön taas Laajasalon suuntaan. Liikenteen ohjaaminen pystytään hoitamaan liikennevaloilla ja automaattisilla puomeilla. Tämä olisi järkevää maankäytön tehostamista, kun ei turhaan varattaisi neljättä kaistaa hiljaista liikennettä varten. Puomin tarvitsisi siirtyä vain keskiyöllä ja -päivällä.

2. Asuntorakentaminen Laajasalontien varsille ja päälle

Helsy kannattaa Laajasalontien muuttamista bulevardiksi ja olemassa olevien rinnakkaisteiden poistamista, koska tällä tavoin saadaan rakennustontteja menettämättä arvokkaita luontoalueita. Laajasalontien varsilla ei merkittäviä luontoalueita ole ja siksi se soveltuu erinomaisesti tähän tarkoitukseen. Ainoastaan Yliskylän venesataman kohdalla ja siitä hivenen Laajasaloon päin on metsäalueita, jotka on syytä jättää vihervyöhykkeeksi tienvarsirakentamisen ja venesataman/ olemassa olevien kerrostalojen väliin.

Laajasalontien varsille ja päälle rakentaminen tuottaa lisää asukkaita Laajasaloon, mikä merkitsee myös lisääntyvää virkistysaluetarvetta. Sen vuoksi Kruunuvuorenrannan rakentamisen alle jääviksi kaavoitettuja luontoalueita ei pidä rakentaa, vaan muuttaa Kruunuvuorenrannan kaavoja ja siirtää näiden luontoalueiden osalta asukastavoitteet Laajasalontien varteen. Tällä tavoin on mahdollista säilyttää olemassa olevia arvokkaita luontoalueita uusienkin asukkaiden käyttöön.

Sirkku Manninen
puheenjohtaja

Kati Vierikko
varapuheenjohtaja

Tiedoksi: mikko.naveri@hel.fi, katariina.baarman@hel.fi

Lähteet

- Berghem F. 2009. Ketoneilikan (*Dianthus deltoides* L.) populaatorakenne, fenologia ja siementuotto pääkapunkiseudun niityillä. Kasvibiologian pro gradu –tutkielma. Bio- ja ympäristötieteiden laitos, Helsingin yliopisto.
- Forss S. 2008. Kärlväxtvegetationen på stadsängar i huvudstadregionen – jordmånens, urbanitetsgradens och skötselns inverkan. Avhandling pro gradu. Avdelningen för miljöbiologi, Institutionen för bio- och miljövetenskaper, Helsingfors universitet.
- Munsterhjelm L. 2011. Niittyverkosto ja sen kasvillisuuden monimuotoisuus Itä-Helsingin alueella. Pro gradu, Kasvibiologia, Biotieteiden laitos, Helsingin yliopisto.
- Tuovila H. 2006. Arvoniityt. Hoito-ohjeet. LTJ-tiedot. Raivauskartat. Helsingin kaupungin rakennusvirasto, katu- ja puisto-osasto. Julkaisematon materiaali.